

SITKAGRAN (*Picea sitchensis*)**FRØPLANTAGE, FP243 “Sønderskovgård“**

STED: Sønderskovgård afd. 134a, Fyns Statsskovdistrikt

FRØKILDE: Klon-frøplantage, 5,0 ha

ANLAGT: 1987

EJER: Statsskovenes Planteavlstation og Fyns Statsskovdistrikt

ANVENDELSE:

Frøet fra frøplantagen vil være særlig egnet til produktion af høj kvalitet. Afkommet er robust og kan anvendes på mere udsatte lokaliteter i det Midt- og Vestjyske område. Frøet er dokumenteret genetisk forbedret i forhold til udgangsmaterialet, som er den tidligere sitka-kåring F.379 i Havredal ved Viborg. FP243 er derfor kåret i kategorien ”afprøvet”.

SÆRLIGE EGENSKABER:

Frøplantagens kloner er sammenlignet i klonforsøg. Resultaterne fra forsøgene giver et indirekte skøn af afkommets egenskaber. Vurderingerne nedenfor gælder frøplantagen, som den fremstår i 2004, hvor den indeholder 48 kloner. Frøplantagen forventes genetisk tyndet til ca. 30 kloner i løbet af vinteren 2004/5, hvilket betyder en yderligere forbedring af afkommet.

Stammerethed: Der er i den genetiske tynding lagt stor vægt på at forbedre stammekvaliteten. Forbedringen er på ca. 12%, se tabel 1.

Snoet vækst (fiberhældning): En vigtig kvalitetsparameter i sitka er graden af snoet vækst. I selektionen er der målrettet søgt at nedsætte fiberhældningen i veddet. Det er lykkedes at reducere hældningen fra 5.1 grader til 4.7 grader, svarende til en forbedring på ca. 8%.

Frosthærdighed: Frøplantagens kloner er en anelse mere frosthærdig (3.3% færre frostskeer) end Havredal.

Vækst: Ved sammenligning af klonerne i 15 års alderen er frøplantagens kloner kun lidt bedre end udgangsmaterialet (Havredal) - nemlig 3% større diameter svarende til ca. 9% større volumen.

	Gennemsnit af 192 kloner (=F.379)	Forbedring (%) efter tynding til 48 kloner
Stammerethed (1-9 skala, 9=bedst)	5.7	+ 12 %
Snoet vækst (grader)	5.1	+ 8 %
Diameter (mm)	81	+ 3 %
Frostskeer (0-2 skala, 2=bedst)	1.47	+ 3 %

Tabel 1. Gennemsnitsværdier fra klontest. Gennemsnit af 192 kloner svarer til udgangsmaterialet (=F.379, Havredal).

Forbedringen svarer til gennemsnit af de 48 bedste kloner, som er tilbage i frøplantagen 2004.

FP243 i 1998 inden tynding.

FRØFORSYNING:

Frøplantagen producerer frø, og den forventes at kunne dække behovet. Henvendelse til Statsskovenes Planteavlstation, tlf. 49 190214.

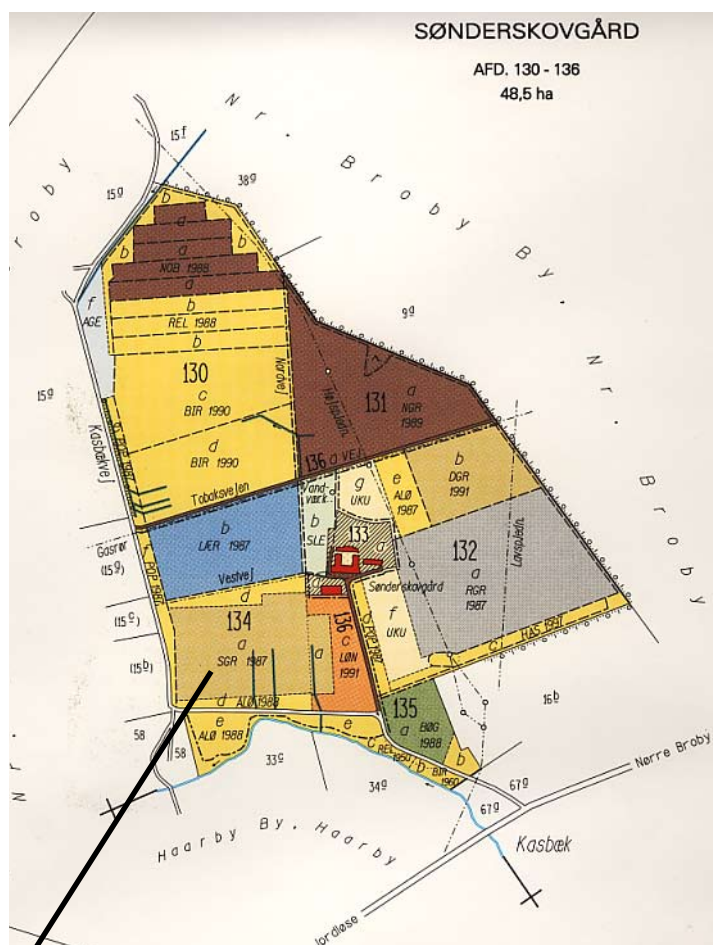
FRØKILDEN:

Oprindelse: Frøplantagens kloner stammer fra den kårede bevoksning F.379, som lå i Havredal syd for Viborg. F.379 formodes oprindeligt at stamme fra Washington. Den kårede bevoksning F.379 findes ikke mere.

Valg af plustræer: I et planteparti (2/2 planter) fra F.379 blev der i 1984 udvalgt et antal ”plusplanter”. Plusplanterne blev valgt blandt de mest vækstkraftige planter. Plusplanterne blev stiklingeformeret, og nogle af stiklingerne blev anvendt til anlæg af frøplantagen medens andre blev udplantet i klonforsøg.

Anlæg af frøplantage: Der blev i 1987 udplantet i alt 192 kloner (stiklinger) i frøplantagen.

Afprøvning og genetisk tynding: Der er anlagt klonforsøg (stiklingeforsøg) på 4 lokaliteter. I forsøgene indgår også som ”standard” frøplanter af en direkte importeret Queen Charlotte proveniens. Resultaterne fra klonforsøgene anvendes som grundlag for de genetiske tyndinger i frøplantagen. Af de i oprindelige 192 kloner er der borthugget 144, og i 2004 står kun de 48 bedste tilbage. Det er planen i 2004/5 at borthugge yderligere 18 kloner, således at der fra 2005 kun vil stå de 30 bedste kloner tilbage. Ved den genetiske tynding er der især lagt vægt på at forbedre kvaliteten af frøplantage afkommet.

Sitkagran FP243

FLERE OPLYSNINGER:

Henvendelse til Center for Skov & Landskab eller til Planteavlsstationen.